

Digitalna transformacija-doprinos boljitu ili „bojišnica“ i trilijuni dolara

Objavio DemosMedia u 15. kolovoza 2023. Tagovi ▾ Kategorija ▾

FOTO: PIXABAY

DM RADIO

NAJNOVIJE

Zanimljivosti

Mnogi još nisu prežalili odlazak jedne od najljepših Hrvatica s malih ekrana, a sada je počastila pogledom na svoje tijelo bez mane!

26. KOLOVOZA 2023.

Aktualno

Crna kronika Hrvatska

Vijesti

Kada bi napravili komparaciju između pojma zelena tranzicija i digitalna transformacija, većina javnosti ne bi znala razliku, ili bi u najboljem slučaju nagađala, što zbog paralelnih procesa koji su u tijeku i koji su u međusobnoj ovisnosti, što zbog izostanka jednostavnijeg i jasnijeg pristupa informiranja. U osnovi sve se svodi na tehnologiju, u ovom slučaju digitalnu koja igra ulogu u strategiji digitalne transformacije i koja je i razlog što su se mnoga područja poslovanja i života znatno promijenila. Možete, u osnovi upotrebljavati različite riječi kao digitalna transformacija ili transformacija umjetne inteligencije i nećete pogriješiti jer ova potonja igra središnju ulogu u digitalnoj transformaciji.

Sve u svemu, digitalna transformacija je integracija digitalne tehnologije (umjetna inteligencija, hibridni oblak, internet stvari- IoT, Blockchain, Big Data, 3 D printanje) u sva područja poslovanja za povećanje produktivnosti i ekonomski učinkovitosti. Ista iz temelja mijenja način poslovanja i to je promjena koja je stalna i koja predstavlja stalnu potrebu prilagodbe okruženju koje se mijenja. Dakle, ne postoji status quo koji zadržava stvari i procese onakvim kakvim jesu. Slikovito rečeno, ako je određena tvrtka bila u procesu digitalne transformacije, kao odgovor na određenu konkurenčku prijetnju ili tržišnu

KOLUMNE

Aktualno Kolumnne
Demografska revitalizacija je nužnost i pitanje opstanka

22. KOLOVOZA 2023.

Aktualno Kolumnne
Profit, estradizacija i „ubijanje“ kvalitete – Industrija masovne zabave

21. KOLOVOZA 2023.

promjenju tu priča ne završava jer se ne radi o jednom koraku, već stalnom razvoju kako bi se na najbolji mogući način odgovaralo na nepredvidiva i stalno promjenjiva očekivanja kupaca, tržišne uvjete i na lokalne ili globalne promjene. Kako bi tvrtke postale konkurentnije digitalna transformacija postaje imperativ i to će, naprsto postati pitanje preživljavanja, što je bilo evidentno u pandemiji COVID-19 koja je pokazala potrebu brze prilagodbe i ubrzala nastojanja za digitalnom transformacijom, posebno zbog prekida u opskrbnom lancu.

Digitalizacija bi trebala donijeti pozitivne rezultate, od povećanja učinkovitosti, sigurnijeg čuvanja podataka, manje mogućnosti ljudske greške, bolje kontrole poslovanja, boljeg odnosa s kupcima do smanjenja operativnih troškova. Kad kažemo trebala, govorimo o budućnosti, jer sadašnjost nema dovoljno pokazatelja uspješnosti u povećanju prihoda i smanjenju troškova i od tuda, zapravo u poslovnom svijetu proizlazi i oprez.

Prema sadašnjim kretanjima, nedvojbeno će se uporaba umjetne inteligencije i strojnog učenja udvostručiti, no istraživanja na globalnoj razini još uvijek pokazuju da, iako je kod gotovo 90 posto velikih tvrtki digitalna transformacija i transformacija umjetne inteligencije u tijeku, iste su ostvarile samo 31% očekivanog povećanja prihoda i 25% očekivane uštede troškova od tog npora. Ovo i nisu loši pokazatelji, ali neminovno nameću i pitanja na koja nije lako dati odgovore: isplati li se sav ovaj digitalni trud, mogu li stvoriti digitalne i mogućnosti umjetne inteligencije koje daju trajnu konkurentsku prednost ili je to samo cijena poslovanja u modernom dobu... Sve dok se poslovni lideri ne uvjere u vrijednost i kako istu postići, teško da će napraviti promjene potrebne za poboljšanje svoje stope uspjeha. Činjenica je da su, osim u bankarskom sektoru dokazi koji izravno povezuju digitalnu transformaciju i transformaciju umjetne inteligencije s poboljšanjima u operativnim ključnim pokazateljima uspješnosti i finansijskim rezultatima rijetki. Ako ćemo navedeno dodatno još potvrditi može se uzeti i svima poznat primjer „bespapirnog poslovanja“, odnosno „ureda bez papira“ koji se veže na digitalizaciju dokumenata, i koji još nije u potpunosti saživio. Naime, 65 % osoba koje donose odluke u IT sektoru vjeruje da će papir i dalje biti važan u radnom okruženju. Hoće li granica potpune digitalizacije biti 2025., kako se navodi, uskoro ćemo vidjeti, no još je uvijek previše papira na stolovima, posebno kad govorimo o javnom i državnom sektoru.

Što se događa s digitalnom transformacijom u Hrvatskoj?

Kako smo već naglasili u temi o zelenoj tranziciji, Hrvatska nastavljašvoj put na „tri piste“ (zelena tranzicija, digitalna transformacija i demografska revitalizacija) kako bi se osigurala konkurentnost na globalnom tržištu i mogućnost suočavanja s izazovima. Digitalna transformacija jedan je o strateških ciljeva i smjer budućeg razvoja u kojem se Hrvatska mora razvijati i svaka eventualna stagnacija bit će loša. Unatoč činjenici da gospodarstvenici sve bolje razumiju važnost digitalne transformacije, kao i same procese digitalizacije, bez države koja će postaviti temelje i donijeti konkretne mјere za digitalnu budućnost i koje će se reflektirati na poslovanje poduzeća, ništa se neće dogoditi. Ključne političke mјere koje pokazuju i Apsolonovo istraživanje su: digitalizacija javne uprave, ulaganje u IT infrastrukturu, digitalna izobrazba u školstvu, uskladivanje zakonodavnog okvira s potrebama digitalizacije, iskorištanje sredstava iz EU za digitalizaciju.

Prema Indeksu digitalne ekonomije i društva (DESI) Hrvatska je na 21. mjestu od 27 država članica EU-a u izdanju Digitalnog gospodarstva i društva za 2022. Unatoč dobrim rezultatima u digitalnim vještinama, još uvijek postoji jaz u pogledu ICT stručnjaka, koji u Hrvatskoj čini niži postotak radne snage od prosjeka EU. Nedostatak stručnjaka značajno utječe na integraciju digitalne tehnologije u poduzećima, sprječavajući poduzeća, posebno MSP (mala srednja poduzeća) da koriste puni potencijal digitalne transformacije. Iako je udio ICT stručnjaka u radnoj snazi ispod prosjeka EU, učinak ulaganja poduzeća u ICT obuku i ICT diplomante iznad je referentne vrijednosti EU-a.

U segmentu digitalnih javnih usluga Hrvatska je na 23. mjestu u EU. Unatoč poboljšanjima u digitalnim javnim uslugama, Hrvatska još uvijek zaostaje. 55% korisnika interneta oslanjalo se na usluge e-uprave, polako se približavajući prosjeku EU-a od 65%. Na unaprijed ispunjenim obrascima Hrvatska ima rezultate znatno ispod prosjeka EU (s ocjenom 38 u usporedbi s EU prosjek 64). Hrvatska još uvijek zaostaje za dostupnošću digitalnih javnih usluga u usporedbi s prosjekom EU-a. Hrvatska ima relativno dobre rezultate na otvorenim

podacima (84% u usporedbi s 81% za EU). Tijekom 2021. naporu su bili usmjereni na implementaciju različitih digitalnih rješenja za i nadogradnja središnjih sustava e-zdravstva. Među novim aplikacijama pokrenutim u 2021. godini bile su e-Prijava životnog partnerstva, upis u obrazovne ustanove, popis stanovništva i EU digitalni COVID certifikat.

Po integraciji digitalne tehnologije, Hrvatska je na 14. mjestu među zemljama EU. 50% hrvatskih malih i srednjih poduzeća imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta, što je ispod prosjeka EU od 55%. Što se tiče ICT za ekološku održivost, 75% hrvatskih poduzeća koristi IKT za ekološku održivost namjene, u usporedbi s prosjekom EU od 66%. Hrvatska poduzeća iskorištavaju prednosti prilike koje nudi internetska trgovina: 29% malih i srednjih poduzeća prodaje putem interneta (iznad prosjeka EU od 18%) dok 13% svih malih i srednjih poduzeća prodaje preko granica, a 13% prometa dolazi iz online segmenta. Napredne tehnologije sve više dobivaju na popularnosti među hrvatskim poduzećima. Njih 35% koristi rješenja u oblaku, 43% koristi e-račune, a 9% koristi AI tehnologije. Za sva ova tri pokazatelja Hrvatska ima rezultate iznad prosjeka EU. Elektroničko dijeljenje informacija (24%) i društveni mediji (24%) nisu široko korišteni.

U ljudskom kapitalu Hrvatska je na 9. mjestu od 27 zemalja EU. Razina digitalnih vještina među među stanovništvom je iznad prosjeka EU-a po nekoliko ključnih pokazatelja. 63% ljudi između 16 i 74 godine u Hrvatskoj imaju barem osnovne digitalne vještine (u usporedbi s prosjekom EU od 54%), a 31% pojedinaca ima iznad osnovnih digitalnih vještina (u odnosu na prosjek EU-a od 26%). Dodatno, 81% pojedinaca u Hrvatskoj imaju barem osnovne vještine stvaranja digitalnog sadržaja, što znatno nadmašuje prosjek EU-a (66%).

Ovi pokazatelji su važni zbog činjenice da se na globalnoj razini, naprsto događa utrka oko digitalne transformacije, odnosno oko preuzimanja pozicije lidera u prostoru digitalne tehnologije, posebice umjetne inteligencije i da Hrvatska mora naći svoju poziciju. Rivalstvo se odigrava na relaciji SAD-a i Kine koja pokazuje intenciju preuzimanja liderstva, dok Europa, najavljujući stvaranje globalnog vodstva u pouzdanoj umjetnoj inteligenciji, pokušava naći svoje mjesto. Digitalna transformacija poslovanja i društva ima golem potencijal rasta za cijelu Europu. Poticaj digitalizaciji ima mnoge prednosti za društvo. EU želi ojačati svoj digitalni suverenitet i postaviti vlastite standarde, a ne slijediti tuđe. Europska komisija predstavila je Digitalno desetljeće Europe, odnosno viziju digitalne transformacije EU-a koja sadrži konkretnе ciljeve za 2030. u područjima kao što su vještine, sigurne i održive digitalne infrastrukture, digitalna transformacija poduzeća i digitalizacija javnih usluga.

Koliko je prostor digitalne tehnologije, odnosno umjetne inteligencije važan pokazuje i činjenica da su mnoge zemlje izradile nacionalni strateški plan za umjetnu inteligenciju, svaka sa svojim ambicijama, što nimalo ne začuđuje, imajući u vidu da tržiste umjetne inteligencije raste. Predviđa se da će globalno tržiste umjetne inteligencije porasti sa 387 milijardi dolara u 2022. na 1.4 trilijuna dolara do 2029. Studija PricewaterhouseCoopersa i Microsofta procjenjuje potencijalni doprinos umjetne inteligencije globalnom gospodarstvu do 2030. za 15,7 trilijuna dolara.

Umjetna inteligencija je zasigurno korisna, ako se pametno koristi i može na globalnoj razini znatno pomoći u smanjenju emisije stakleničkih plinova. Osim što se kroz proizvodnju smanjuju troškovi, smanjuje se utjecaj industrije na okoliš, međutim njezina široka primjena dovodi do nekoliko izazova, od kojih su neki već poznati, a neki će se pojaviti kako se tehnologija bude širila. Jedna od najvećih opasnosti su sve učestaliji Cyber napadi koji uz, relativno malen napor mogu oštetiti infrastrukturu (posebno energetsku) ili gospodarstvo neke zemlje koja je tehnološki razvijena. Kako sve zemlje teže tehnološkom napretku i kako se gospodarstva sve više temelje na računalnim sustavima, teško je i zamisliti kakva bi to mogla biti bojišnica, do čega bi sve mogla dovesti i kakvu bi paniku mogla izazvati među stanovništvom. Zatim, tu je i pitanje nepovjerenja javnosti, pogotovo jer se umjetna inteligencija temelji na dijeljenju podataka pa tako pregled europskog pravnog okvira za umjetnu inteligenciju, posebno u pogledu temeljnih prava, vlasništva podataka i intelektualnog vlasništva, otkriva napetosti između zaštite prava pojedinaca i tvrtki i poticanja inovacija, uz nastojanje da se poveća transparentnost i otvorenost.

Digitalna tehnologija je svuda oko nas, okružuje nas pa kad i nismo svjesni navedenog. Pametni telefoni, pametni frižideri, kuhinje, usisivači, pametne kuće, automobili... Danas je život bez digitalne tehnologije nezamisliv i predstavlja budućnost, međutim, u toj budućnosti treba biti oprezan, posebno kada uzmemu u obzir imperativ profit. U digitalnoj transformaciji, odnosno doprinosu umjetne inteligencije gospodarstvu vrtjet će se nezamislivi iznosi i novac, sam po sebi može u nekom trenutku čovjeka uzdići, a u drugom baciti ga u očaj. Zato treba biti oprezan, no opreznost u ovakvoj utrci teško će biti ostvariva, imajući u vidu nepredvidljivost same tehnologije, odnosno čovjeka koji ju stvara. Drugim riječima, rođena ideja je jedno, ali kad ode u drugom smjeru je nešto posve drugo.

Piše: Snježana Nemeć/Demos media

OVAJ PROJEKT FINANCIRAN JE SREDSTVIMA ZA POTICANJE NOVINARSKE IZVRSNOSTI
AGENCIJE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE

 Facebook

 Tweet

DemosMedia

Slični članci

26. kolovoza 2023.
FOTO:
SCREENSHOT/YT
Tomaševićev porezni udar na iznajmljivače : "Želimo da stanovi idu u dugi najam"

 Opširnije

FOTO: KGK/FB

Je li Kolindi ugrožen život? Ni jedan političar nije ovako čuvan, ne odvajaju se od nje 24 sata. Sve proglašeno tajnom

 Opširnije

FOTO: INSTAGRAM

Mnogi još nisu prežalili odlazak jedne od najljepših Hrvatica s malih ekrana, a sada je počastila pogledom na svoje tijelo bez mane!

 Opširnije

KATEGORIJE

- [Umjetnost](#)
- [Podcast studio](#)
- [Zaželi](#)
- [Nekategorizirano](#)
- [Opcine](#)
- [Kolumnе](#)
- [Županija](#)
- [Udruge gradana](#)
- [Obrazovanje](#)
- [Gradovi](#)

NEWSLETTER

Za naše novosti preplatite se na naš newsletter.
Možete se odjaviti u bilo kojem trenutku.

[Impresum](#)

[Kontakt](#)

[O nama](#)

[Uvjeti korištenja](#)

PRATITE

NAS

Ovdje upišite Vašu email adresu

Prodaja i marketing

Redakcija

Pravila privatnosti

Pročitao sam i slažem se s uvjetima i odredbama

Pretplatite se

© 2023 DemosMedia.hr. Sva prava zadržana. Web by Design-ika.com & KolaricIT.hr